

ශ්‍රී ලංකා කපු සංස්ථාව - 2020

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්වගාමය කළ මතය

ශ්‍රී ලංකා කපු සංස්ථාවේ 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ලාභ හා අලාභ හා වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්වගාමය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගාමය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වගාමය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සංස්ථාව අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සංස්ථාව ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සංස්ථාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සංස්ථාවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සංස්ථාවේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්ථානාධිකාරයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභූරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මත භූරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද , අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය , ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සංස්ථාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සංස්ථාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සංස්ථාවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සංස්ථාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සංස්ථාව විකුණුම් කළ කපු ආපසු එවුම් සඳහා මුද්‍රිත බැරපත් (අනුක්‍රමික අංක සහිතව) හෝ ඒ සඳහා වූ ලේඛන පවත්වා නොතිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී එක් ගනුදෙනුකාර ආයතනයක් විසින් සංස්ථාව වෙත එවන ලද රු.1,058,542ක් වටිනා කපු තොගයක් සඳහා බැරපත් ලෙස සඳහන් කර ලිපි දෙකක් නිකුත් කර ඒවා භාරගෙන තිබුණි. විකුණුම් ආපසු එවීම් ආපසු භාරගන්නා කොන්දේසි හා එම ආපසු එවුම් සඳහා හේතු සඳහන් කර නොතිබුණි.	කළමනාකාරිත්වය විසින් අදහස් දක්වා නොතිබුණි.	අනුක්‍රමික අංක සහිත මුද්‍රිත බැරපත් භාවිතා කළ යුතුය.
(ආ) ලෙලි කපු, කපු මද හා කපු පැළ ඒකක පිරිවැය ගණනය කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කර නොතිබීම නිසා එකතු වටිනාකම රු.58,041,012 ක් වූ අවසන් තොග වටිනාකම ගණනය කළ ආකාරය විගණනයේදී පරීක්ෂා කිරීමට නොහැකි විය.	කළමනාකාරිත්වය විසින් අදහස් දක්වා නොතිබුණි.	නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනයට විධිමත් ක්‍රමයක් හඳුන්වා දිය යුතුය.

1.5.2 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 01 හි 38 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල රු.82,027,363 ක් වූ දේපළ පිරියත හා උපකරණවල ශුද්ධ අගයට අදාළව සටහන් අංක 07හි දැක්වෙන තොරතුරු සඳහා සංසන්දනාත්මක තොරතුරු ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	කළමනාකාරිත්වය විසින් අදහස් දක්වා නොතිබුණි.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන්වල දක්වා ඇති අයිතම වෙනුවෙන්ද සංසන්දනාත්මක තොරතුරු ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 02 හි 36 වෙනි ඡේදය ප්‍රකාරව සංස්ථාව විසින් තොගවලට අදාළව භාවිතා කළ පිරිවැය සූත්‍රයද ඇතුළුව තොග මැනීමේදී යොදාගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.	කළමනාකාරිත්වය විසින් අදහස් දක්වා නොතිබුණි.	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 12ට අනුව විලම්භිත බදු වටිනාකම (Deferred Tax) මූල්‍ය ප්‍රකාශ තුළ හඳුනාගෙන නොතිබුණි.	කළමනාකාරිත්වය විසින් අදහස් දක්වා නොතිබුණි.	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ඈ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 19 හි 57(c) ඡේදය ප්‍රකාරව, සේවක පාරිතෝෂික වෙන්කිරීම් යටතේ ප්‍රවර්තන සේවා පිරිවැය සහ ශුද්ධ නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ වගකීම් මත ශුද්ධ පොලිය, ආදායම් ප්‍රකාශයෙන් හඳුනාගත යුතු අතර ආයුගණක තක්සේරු වාර්තාවෙහි ගණනය කරන ලද අගයන් මත පදනම්ව වටිනාකම් හඳුනාගත යුතු වේ. සමලෝචිත වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ පාරිතෝෂික වෙන්කිරීම් ලෙස හඳුනාගන්නා ලද වටිනාකම් සහ ආයුගණක තක්සේරු වාර්තාව අනුව රු.4,166,215 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.	කළමනාකාරිත්වය විසින් අදහස් දක්වා නොතිබුණි.	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ඉ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 19 හි 57(d) ඡේදය ප්‍රකාරව වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් යටතේ හඳුනාගත යුතු ආයුගණක අලාභය (Actuarial Loss) රු.4,068,410ක් ලාභ අලාභ ගිණුමෙහි හඳුනාගෙන ඇති බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.	කළමනාකාරිත්වය විසින් අදහස් දක්වා නොතිබුණි.	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ඊ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 19 හි 139 වැනි වගන්තිය ප්‍රකාරව විග්‍රාමික පාරිතෝෂික වෙන්කිරීම් විධිමත් ආයෝජන සැලැස්මකට අනුව ආයෝජනය කළයුතු වුවත් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන දිනට විග්‍රාමික පාරිතෝෂික වෙන්කිරීම් ගිණුමේ රු.38,953,602 ක ශේෂයට අනුරූපීව කිසිදු ආයෝජනයක් සිදු කර නොතිබුණි.	කළමනාකාරිත්වය විසින් අදහස් දක්වා නොතිබුණි.	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විධිමත් ආයෝජන සැලැස්මකට අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

1.5.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

- (අ) මෝටර් රථ 02 ක් අලුත්වැඩියා කිරීම සඳහා දරන ලද රු.862,450 ක වියදම් මෝටර් රථ ගිණුමට හර කර අදාළ වටිනාකම සඳහා ක්ෂය වීම් ගැලපීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලාභය රු.713,556 කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි. රු.862,450 ක වියදම අදාළ මෝටර් රථයේ එංජින් අලුත්වැඩියාවක් බැවින් එලදායි ජීවිත කාලය සැලකිය යුතු වර්ෂ ගණනකින් ඉහළ ගොස් ඇති බැවින්, අදාළ වියදම් මෙසේ ප්‍රාග්ධනික කිරීමට කටයුතු කර ඇත. පුනරාවර්තන වියදමක් ලෙස ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී 2019 වර්ෂයේදී සංස්ථාවේ තිබුණු මෝටර් රථ 02 ක් අලුත්වැඩියාව සඳහා දරන ලද රු.693,770 ක් වූ වියදම එම වර්ෂයේදී ප්‍රාග්ධනික කිරීම නිසා ඒ සඳහා වූ රු.138,754 ක ක්ෂය පිරිවැය ප්‍රමාණයෙන් වර්ෂයේ ලාභයෙන් අඩු වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. රු.693,770 ක මෝටර් රථ අලුත්වැඩියා වියදම ප්‍රාග්ධනික කිරීම සිදුකරන ලද්දේ එම වියදම් අදාළ මෝටර් රථවල සම්පූර්ණ එංජින් අලුත්වැඩියාවක් සඳහා වැය කර ඇති බැවිනි. ඒ අනුව මෙහි සඳහන් පරිදි රු.138,754 ක අගයකින් ලාභයේ අඩුවීමක් සිදුවී නොමැත. පුනරාවර්තන වියදමක් ලෙස ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

1.5.4 සංවිධානයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම

විගණන නිරීක්ෂණය

ආසන්නතම පසුගිය වර්ෂ 05 තුළ එනම් 2016 සිට 2020 දක්වා කාලපරිච්ඡේදයේදී රජයේ ප්‍රදාන නොසලකා පසුගිය වර්ෂ 05 තුළ සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දෘෂ්‍ය අලාභය පහත පරිදි රු. මිලියන 134 සිට රු.මිලියන 102 දක්වා පරාසයක් වී තිබුණි. මේ අනුව කපු සංස්ථාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම අභියෝගාත්මක වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

කළමනාකාරිත්වය විසින් අදහස් දක්වා නොතිබුණි. නොපමාව සංස්ථාව ලාභදායී තත්ත්වයට ගෙන ආ යුතුය.

වර්ෂය	අලාභය	රජයේ ප්‍රදාන (පුනරාවර්තන)	රජයේ ප්‍රදාන (මූලධන)	ආදායම් ලෙස හඳුනාගත් රජයේ ප්‍රදාන (මූලධන) රු.	රජයේ ප්‍රදාන හැර අලාභය රු.
	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
	1	2	3	4	1-2-4
2016	(36,525,411)	48,000,000	40,000,000	31,181,987	(115,707,398)
2017	(42,335,722)	54,000,000	54,000,000	34,025,205	(130,360,927)
2018	(39,642,728)	50,000,000	66,520,000	35,263,122	(124,905,850)
2019	(30,185,251)	60,000,000	70,000,000	44,615,174	(134,800,425)
2020	(10,885,647)	60,000,000	84,650,000	31,426,876	(102,312,533)

1.5.5 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විෂය	මුදල	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) පසුගිය වර්ෂ 7ක සිට වෙනත් ගෙවිය යුතු වියදම් යටතේ දක්වා ඇති සහනාධාර ගෙවීම් හා බෝග රක්ෂණ ගෙවීම්, තහවුරු කර ගත හැකි කිසිදු ලිඛිත සහතිකයක් විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණු අතර එම ශේෂයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී රු.2,760,587 ක මුදලක් හිමිකම් වෙනස් වීමේ ප්‍රකාශනයේ සමුච්චිත අලාභයෙන් අඩුකර තිබුණි.	රු. 3,602,678	සහනාධාර ගෙවීම් හා බෝග රක්ෂණ ගෙවීම් වලට අදාළ ඉල්ලුම්පත්	කළමනාකාරීත්වය විසින් අදහස් දක්වා නොතිබුණි.	වියදම් වලට අදාළ ලිඛිත සාක්ෂි පවත්වා ගත යුතුය.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
එවකට පැවති ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයට රු.9,466,200 ක කපු පැළ ලබාදී වසර 08ක් ගත වී ඇතත් විවිධ ණයගැතියන් ලෙස ගිණුම්ගතකර ඇති එම ණය ශේෂය අදාළ අමාත්‍යාංශය වර්තමානයේ වසාදමා ඇති හෙයින් අයකර ගැනීම අවිනිශ්චිත අතර එම ණය ශේෂ සඳහා බොල් හා අඩමාන ණය වෙන් කිරීමක් සිදු කර නොමැති බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.	කළමනාකාරීත්වය විසින් අදහස් දක්වා නොතිබුණි.	ලැබිය යුතු ශේෂ අයකර ගැනීමට ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය. බොල් හා අඩමාන ණය වෙන් කිරීම් සිදු කිරීම කළ යුතුය.

1.6.2 ගෙවිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
වසර 07 ක් ඉක්මවූ වි අලෙවි මණ්ඩලයට ගෙවිය යුතු රු.3,500,000 ක ණය මුදල සහ ඊට අදාළ පොලිය රු.927,500 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී ගෙවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	කළමනාකාරීත්වය විසින් අදහස් දක්වා නොතිබුණි.	ණය මුදල සහ පොලිය නිරවුල් කළ යුතුය.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනත	2011 වර්ෂයේ සිට ආදායම් බදු ගෙවීමට හා ආදායම් බදු වාර්තා යැවීමට කටයුතු කර නොතිබුණු නමුත් එම කාලපරිච්ඡේදවලට අදාළ රු. 779,483 ක රඳවාගත් බදු (WHT) ලැබිය යුතු ශේෂයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශවල ඇතුළත් කර තිබුණි.	කළමනාකාරීත්වය විසින් අදහස් දක්වා නොතිබුණි.	හිඟ ආදායම් බදු ගෙවීම් හා රඳවාගත් බදු සම්බන්ධ නිවැරදි ගැලපීම්, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් කළ යුතුය.
(ආ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 18 වගන්තිය	ඉන්වොයිස් පත්‍රයේ සඳහන් දිනයේ සිට දින තිහක් ඇතුළත විගණන ගාස්තු නිරවුල් කළයුතු වුවත් 2005 වර්ෂයේ සිට 2019 වර්ෂය දක්වා කාලපරිච්ඡේදයට අදාළ විගණන ගාස්තුව රු.2,189,211 ක මුදලක් නිරවුල් කර නොතිබුණි.	කළමනාකාරීත්වය විසින් අදහස් දක්වා නොතිබුණි.	හිඟ විගණන ගාස්තු නිරවුල් කළ යුතුය.
(ඇ) 2012 ජූලි 24 දිනැති පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභා තීරණ	සංස්ථාවට නීත්‍යානුකූල අයිතිය නොමැති ඉඩම්වල නීත්‍යානුකූල අයිතිය පවරා ගැනීමට කටයුතු කරන ලෙස පොදු ව්‍යාපාර කාරක සභාව විසින් දැනුම් දී තිබුණද, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල සහ ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව මගින් කපු වගා කිරීම සඳහා ලබා දී ඇති කපු වගා කරන ඉඩම් අක්කර 11,363 ක නීත්‍යානුකූල අයිතිය සංස්ථාවට පවරා ගැනීමට අදාළ කටයුතු මෙම වාර්තාවේ දිනය දක්වා නිම කර නොතිබුණි.	කළමනාකාරීත්වය විසින් අදහස් දක්වා නොතිබුණි.	අදාළ කාරක සභා තීරණය පරිදි සංස්ථාවට නීත්‍යානුකූල අයිතිය නොමැති ඉඩම්වල අයිතිය පවරා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඈ) 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන භාණ්ඩාගාර වක්‍රලේඛය	ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත පාලක මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළයුතු වුවත් වර්ෂ 01 ක මාස 10 ක ප්‍රමාදයකින් පසුව 2023 ජනවාරි 31 දින 2020 වර්ෂයට අදාළ අවසන් ගිණුම් විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර තිබුණි.	කළමනාකාරීත්වය විසින් අදහස් දක්වා නොතිබුණි.	අදාළ වක්‍රලේඛ උපදෙස් ප්‍රකාරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

1.8 මුදල් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රජයේ මූලධන ප්‍රදාන (Capital Government Grant) ලෙස රු.84,650,000 ක් ලැබී එයින් රු.23,022,359 ක් කපු හා පොල් වගාවන් යටතේ ප්‍රාග්ධනික කර තිබුණි. එම ප්‍රාග්ධනික කළ විටිනාකමට ආසන්න ප්‍රමාණයක් වන රු.23,594,880 ක් පුනරාවර්තන වියදම් ලෙස වැයකර තිබුණි. වර්ෂය අවසානයේදී රු.38,032,761 ක මුදලක් ඉතිරිව තිබිය යුතු වුවත් එදිනට ගිණුමේ පැවති ශේෂය රු.4,045,075 ක් විය. ඒ අනුව ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන වලින් රු.33,987,686 ක් වෙනත් කටයුතු සඳහා වැයකර ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.	කළමනාකාරීත්වය විසින් අදහස් දක්වා නොතිබුණි.	රජයේ මූලධන ප්‍රදාන එම අරමුණ සඳහාම යෙදවිය යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 10,885,647 ක අලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ අලාභය රු. 30,185,251 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 19,299,604 ක අලාභයේ අඩුවීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම අලාභයේ අඩුවීමට වෙනත් වියදම් අඩුවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ පුත්තලම හා කමන්දළුව පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන සඳහා ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන යටතේ රු.4,000,000 ක් ක් වැයකර තිබුණද, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ නව පර්යේෂණ කිසිවක් ආරම්භකර නොතිබුණු අතර මධ්‍යස්ථාන දෙකෙහිම පෙර වර්ෂවල සිට ඉදිරියට එමින් පැවති පර්යේෂණ 08 ක් පමණක් සිදුවෙමින් පැවතුණි. තවද පර්යේෂණවල ප්‍රගතිය ඇගයීම් කළහැකි පරිදි අඛණ්ඩ හා විධිමත් ප්‍රගති වාර්තා නඩත්තු කිරීමක්ද කර නොතිබුණි.	කළමනාකාරීත්වය විසින් අදහස් දක්වා නොතිබුණි.	නව පර්යේෂණ, ආරම්භ කිරීම, ආරම්භ කළ පර්යේෂණ නිම කිරීම හා පර්යේෂණ ප්‍රගතිය පිළිබඳ වාර්තා පවත්වා ගැනීම කළ යුතුය.
(ආ) පැළ තවාන් කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය පොලිතීන් බැග් මිලදී ගැනීමේ ප්‍රසම්පාදනය නිවැරදිව සැලසුම් කර සැපයුම්කරුවන්ට මිල ගණන් ඉදිරිපත් කිරීමට ප්‍රමාණවත් කාලයක් ලබා දී නොතිබීම හේතුවෙන් අදාළ ප්‍රසම්පාදනය සඳහා දෙවරක් මිල ගණන් කැඳවීම කර	2020 වර්ෂයේ කපු පැළ තවාන්වලට අවශ්‍ය පොලිතීන් බැග් මිලට ගැනීම සඳහා මුදා තැබූ මිල ලංසු කැඳවූ අතර, කොරෝනා වසංගත තත්ත්වය හේතුවෙන් මිල ලංසු ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා සීමිත වූ දින ගණනක් ලබාදෙන ලදී. එම පළමුව	ප්‍රසම්පාදන කටයුතු විනිවිදභාවයෙන් සිදුකළ යුතුය.

නිවැරදි සාම්පල් ඉදිරිපත් නොකළ සැපයුම්කරුවන් වෙත රු.2,393,610 ක් වූ ප්‍රසම්පාදනය පිරිනමා තිබුණු බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

මිල ලංසු කැඳවීමේදී ලැබී තිබුණේ එක් මිල ලංසුවක් වූ අතර, ඒ අනුව මිල සංසන්දනයක් සිදුකිරීමට නැවත සිමිත දින ගණනක් පමණක් ලබාදී මිල ලංසු කැඳවන දෙවන අවස්ථාවේදී මිල ලංසු 06 ක් ලැබී ඔවුන්ගේ මිල ලංසු සමඟ ඔවුන් සපයන පොලිතින් බැග්වල නියැදි තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවකට ඉදිරිපත් කිරීමෙන් අනතුරුව විධිමත් පරිදි ලංසුකරුවෙකු තෝරාගෙන ප්‍රසම්පාදනය පිරිනමා ඇති බවට මෙහි සඳහන් කරුණු දැක්වීම පිළිගත නොහැකිය.

(ඇ) වටිනාකම රු.6,747,974 ක් වූ ණයගැතියන්ගේ වයස් විශ්ලේෂණ අනුව දින 90 කට වඩා වැඩි කාලයක් සඳහා වූ ණය ශේෂය ලෙස රු.2,092,275 ක් හා දින 61-90 අතර කාලයට ණය ශේෂය ලෙස රු.485,512 ක ණය ශේෂයන් පැවතියද ඒවා අයකර ගැනීමට විධිමත් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

කළමනාකාරිත්වය විසින් අදහස් දක්වා නොතිබුණි.

ණයගැති ශේෂයන් අයකර ගැනීමට විධිමත් ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම.

(ඈ) කපු අපනයන ගම්මාන ඇති කිරීම ව්‍යාපෘතිය මගින් බද්ධ කපු පැළ 100,000 ක් නිෂ්පාදනය කර බෙදාහැරීම කර තිබුණි. ඒ සම්බන්ධයෙන් උතුරු පළාතේ හා අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ තෝරාගත් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ තුළ සිදුකළ අහඹු පැළ සමීක්ෂණයේදී සිටුවා ඇති පැළ ගණනින් අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ සියයට 30 ක්ද, වවුනියා දිස්ත්‍රික්කයේ සියයට 34.5 ක් ද, මුලතිව් දිස්ත්‍රික්කයේ සියයට 04 ක්ද හා කලිනොච්චිය දිස්ත්‍රික්කයේ සියයට 63 ක්ද වශයෙන් පැළ අසාර්ථක වී තිබුණි. සමීක්ෂණයට ලක්කරන ලද සිමිත ප්‍රදේශයන්හි පමණක් පැළ 1,560 ක් අසාර්ථක වී තිබුණු අතර එහි වටිනාකම රු.390,000 ක් විය. පැළ සිටුවීමේදී සාමාන්‍ය අපතය වූ සියයට 6 ක ප්‍රතිශතයන් සැලකීමේදී එය ඉතා ඉහළ අගයක් බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

කළමනාකාරිත්වය විසින් අදහස් දක්වා නොතිබුණි.

කපු අපනයන ගම්මාන ඇති කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය මනාව අධීක්ෂණය කළ යුතුය.